

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005 zostało wydane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie w dniu 18 września 2014 r. i ukazało się w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego w dniu 22 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Poz. 5154).

Działając zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej (Dz. U. z 2009 r. nr 222, poz. 1754), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie, pismem znak: OP-II.6320.13.3.2014.KP z dnia 1 października 2014 r. wystąpił do Ministra Środowiska o dokonanie kontroli zgodności ww. zarządzenia z przepisami powszechnie obowiązującymi, a także zasadami rzetelności. W piśmie znak: DP-074-163/4297/14/PMI z dnia 23 lutego 2015 r. Minister Środowiska stwierdził uchybienia uzasadniające zmianę zarządzenia i wniósł o jego zmianę we własnym zakresie.

W planie zadań ochronnych zmieniono zapisy, stosując się do następujących uwag przekazanych w piśmie:

1) W działaniach: „Prowadzenie ekstensywnej gospodarki rybackiej”, „Ochrona istniejących stanowisk chronionych gatunków roślin istotnych dla ptaków wodnych”, „Ochrona roślinności porastającej groble stawów” i „Zapobieganie niszczeniu zadrzewień i zakrzaceń nad brzegami wód płynących” niewłaściwie określono podmiot odpowiedzialny za ich wykonanie. Właściciele/ zarządcy gospodarstw rybackich mogą być podmiotami prywatnymi. Dotychczasowe zapisy w przedmiotowym planie zadań ochronnych nakładają na nich obowiązki, a jedynie ustawa może normować prawa i obowiązki obywateli.

Na skutek powyższej uwagi we wskazanych działaniach dodano następujące zapisy określające podmiot odpowiedzialny za ich wykonanie: Dla działań obligatoryjnych: „Na gruntach objętych wsparciem unijnym: właściciel/zarządca gospodarstwa rybackiego. Na gruntach nieobjętych wsparciem unijnym: właściciel/zarządca gospodarstwa rybackiego na podstawie umowy lub porozumienia zawartego ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”. Nie uwzględniono tym samym uwagi Ministra Środowiska w zakresie wskazania jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania „Prowadzenie ekstensywnej gospodarki rybackiej” „uprawnionego do rybactwa”, gdyż zgodnie z ustawą z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym, uprawnionym do rybactwa jest „właściciel albo posiadacz gruntów pod stawami rybnymi lub innymi urządzeniami w gospodarstwie rolnym przeznaczonymi do chowu lub hodowli ryb”. Pozostawione więc w zarządzeniu dotychczasowe sformułowanie „właściciel/zarządca gospodarstwa rybackiego” jest również poprawne.

2) W działaniu „Ograniczenie płoszenia ptaków w sezonie lęgowym przez psy prowadzone bez smyczy” wskazano, że jego wykonanie powinno mieć miejsce nie w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem, lecz na podstawie porozumienia lub umowy.

Zmieniono zapis zgodnie z brzmieniem uwagi.

3) W działaniu „Kształtowanie roślinności stanowiącej dogodne miejsce lęgów”

brakuje informacji o fakultatywności działania, co powoduje, że działanie to staje się działaniem obligatoryjnym do wykonania przez podmiot.

W nazwie działania dodano sformułowanie „na wyspach zlokalizowanych na zbiornikach powstałych wskutek wydobywania żwiru”, aby podkreślić, że działanie to odnosi się do zbiorników wodnych nie będących częścią gospodarstwa rybackiego. W związku z powyższym nie jest możliwe przypisanie do tego działania kategorii „działanie obligatoryjne/fakultatywne”. Dodano natomiast, że podmiotem odpowiedzialnym za realizację niniejszego działania jest właściciel/zarządca terenu „na podstawie umowy lub porozumienia zawartego ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”.

Ponadto dodano osobne działanie obligatoryjne „Kształtowanie roślinności stanowiącej dogodne miejsce lęgów na wyspach zlokalizowanych na stawach”, w którym podmiot odpowiedzialny za jego wykonanie wskazano analogicznie, jak w przypadku pozostałych działań obligatoryjnych do wykonania w obrębie gospodarstw rybackich.

4)W działaniu „Prowadzenie właściwej gospodarki rolnej na trwałych użytkach zielonych stanowiących siedlisko lęgowe krwawodzioba” niewłaściwie określono podmiot odpowiedzialny za wykonanie w części fakultatywnej oraz nie wskazano podstawy prawnej wykonywania działań fakultatywnych na trwałych użytkach zielonych.

Zgodnie z powyższą uwagą dokonano rozróżnienia podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działania obligatoryjnego i fakultatywnego oraz wskazano, że za działanie fakultatywne odpowiada „właściciel/ zarządca terenu na podstawie umowy lub porozumienia zawartego ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu utraty dochodowości”.

5)W działaniu „Zapobieganie niszczeniu zadrzewień i zakrzaczeń nad brzegami wód płynących” wskazano konieczność uzupełnienia jego opisu o zapis: „konserwacji/remontu, wykonywania i utrzymania urządzeń wodnych w zakresie niezbędnym do wykonania i utrzymania tych urządzeń”.

Dodano wskazany zapis na końcu opisu.

Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005 położony jest w regionie doliny górnej Wisły, gdzie wyznaczono również dwa podobne obszary: Dolina Dolnej Soły PLB120004 i Stawy w Brzeszczach PLB120009. Obszary te zostały wyznaczone w celu ochrony w większości tych samych gatunków ptaków wodno-błotnych oraz obejmują podobne siedliska ptaków – przede wszystkim kompleksy stawów hodowlanych, a także doliny rzek, zbiorniki powstałe po eksploatacji żwiru, starorzecza. Populacje ptaków występujące w wyżej wymienionych obszarach należy traktować jako jedną. Tylko takie podejście może zapewnić skuteczną ochronę cennych gatunków i ich siedlisk, występujących w obszarach Natura 2000 w regionie doliny górnej Wisły.

W związku z powyższym uznano za zasadne uwzględnienie uwag złożonych przez Ministra Środowiska do zarządzeń w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla wyżej wymienionych obszarów Natura 2000, pokrywających się z zakresem przedmiotowego zarządzenia.

W pismach: znak: DP-074-165/1565/14/PMI z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie wyników kontroli zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Stawy w Brzeszczach PLB120009 oraz znak: DP-074-164/2300/14/PMI z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie wyników kontroli zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej

Soły PLB120004 wskazano następujące elementy wymagające korekty, które dodatkowo zostały uwzględnione w przedmiotowym zarządzeniu:

1) Działanie „Zmniejszenie antropopresji” zostało określone w sposób niepełny, gdyż nie określono przebiegu ścieżek edukacyjnych zaplanowanych do realizacji w ramach tego działania.

W związku z powyższą uwagą usunięto działanie fakultatywne „Zmniejszenie antropopresji” (z kategorii: „działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania”), gdyż obecnie nie ma możliwości wyznaczenia dokładnego przebiegu ścieżek edukacyjnych. Zamiast tego do działania „Zmniejszenie antropopresji” (z kategorii: „działania dotyczące ochrony czynnej gatunków ptaków i ich siedlisk”) dodano zapis mówiący o nadzorze nad wyznaczaniem ścieżek edukacyjnych w obrębie gospodarstw rybactw.

2) W działaniu „Kształtowanie roślinności stanowiącej dogodne miejsce lęgów” przewidziano obowiązek wykonania nasadzeń zastępczych, w przypadku konieczności usunięcia drzewa lub krzewu, modyfikując tym samym przepisy zawarte w art. 83 ustawy o ochronie przyrody.

Na skutek uwagi usunięto z opisu przedmiotowego działania nakaz wykonania nasadzenia i zastąpiono go zaleceniem, jakie gatunki drzew i krzewów należy w szczególności wykorzystać, wykonując ewentualne nasadzenia zastępcze.

3) Zakres działania „Redukcja drapieżników” jest niewłaściwy, gdyż „w ramach planów zadań ochronnych nie można tworzyć regulacji, które są powtórzeniem przepisów ustawowych, a także regulacji, które będą je modyfikowały (lista gatunków, okresy polowań, sposoby pozyskania zwierzyny), w szczególności gdy ustawodawca nie przewiduje uwzględnienia treści ww. planu w danej dziedzinie (gospodarka łowiecka), czy danym akcie (plany łowieckie)”.

Przeformulowano opis przedmiotowego działania, wskazując na konieczność optymalizacji pozyskania drapieżników w zależności od zmian ich liczebności i presji na ptaki oraz promowania wśród myśliwych redukcji drapieżników. Wskazano również odpowiedni podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania.

4) W działaniach fakultatywnych: „Kształtowanie optymalnych warunków siedliskowych na stawach”, „Utrzymanie cieków w sposób zachowujący struktury ważne dla ptaków” i „Tworzenie siedlisk zastępczych” niewłaściwie określono podmiot odpowiedzialny za ich wykonanie.

Na skutek powyższej uwagi w wyżej wymienionych działaniach wskazano właściwie podmiot odpowiedzialny za wykonanie działań fakultatywnych: „Właściciel/zarządca gospodarstwa rybackiego na podstawie umowy lub porozumienia zawartego ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu utraty dochodowości”.

5) W opisie działania „Utrzymanie cieków w sposób zachowujący struktury ważne dla ptaków” zapis „egzekucja zakazu nielegalnego pozyskiwania żwiru z koryta rzeki” stanowi powtórzenie przepisów ustawowych, wynikających z ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687 z późn. zm.).

Usunięto powyższy zapis oraz zapis dotyczący podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie: „w współpracy z miejscowymi komisariatami policji”.

6) W załączniku nr 8 zawarto zapis stanowiący modyfikację przepisów ustawowych.

Usunięto zapis.

Ponadto na skutek analizy całego zarządzenia, kierując się zapisem art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, postanowiono zmienić lub

uzupełnić inne zapisy w zarządzeniu w następujący sposób:

1)W załączniku nr 1 „Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000”:

-w opisie zagrożenia J01.01 Wypalanie zmieniono słowo „zabijanie” na „śmierć”;

-dla gatunku A023 ślepowron *Nycticorax nycticorax* zmieniono opis zagrożenia „F01 Akwakultura morska i słodkowodna” i przeniesiono go z poz. 8 do poz. 5;

-część opisu zagrożenia „J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska” dotyczącą likwidacji wysp na stawach przeniesiono z zagrożeń istniejących do potencjalnych, gdyż nie stwierdzono w ostatnich latach usuwania wysp w kompleksach stawów hodowlanych w obszarze. Ponadto usunięto w tym punkcie gatunki: A176 mewa czarnogłowa *Ichthyaeetus melanocephalus*, A193 rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*, A229 zimorodek *Alcedo atthis* i A459 mewa białogłowa *Larus cachinnans*, których dotyczył fragment opisu o likwidacji wysp;

-w opisie zagrożenia „J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska” dla bączka słowo „likwidacja” zastąpiono wyrażeniem „nadmierne usuwanie”;

-w opisie zagrożenia „J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska” dla ślepowrona usunięto wyrażenie „na wyspach”, a zagrożenie związane z wycinaniem drzew i krzewów na wyspach oraz likwidacją wysp przeniesiono do potencjalnych, gdyż nie stwierdzono w ostatnich latach tego typu działań. Opis działania odnoszący się do wpływu bobrów na zadrzewienia i zakrzaczenia na wyspach przeniesiono do osobnego wiersza, do zagrożenia „I02 Problematyczne gatunki rodzime”, „I01 Obce gatunki inwazyjne”. Dodano przedmiot ochrony – gatunek A229 zimorodek *Alcedo atthis*;

-dla gatunku A272 podróżniczek *Luscinia svecica* dokonano zmiany nazwy zagrożenia „A10.01 Usuwanie żywopłotów i zagajników lub roślinności karłowatej” na „J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska”. Gatunek przeniesiono do wiersza. Dodatkowo w opisie zagrożenia dodano słowo „nadmierne”;

-w wierszach, w których wymienione były wszystkie przedmioty ochrony, zastąpiono listę gatunków sformulowaniem „wszystkie przedmioty ochrony obszaru Natura 2000”, aby zmniejszyć objętość dokumentu i zwiększyć jego czytelność;

-w opisie zagrożenia „F03.01 Polowanie”, wskazanego dla 18 gatunków ptaków, przed słowem „rozpoczynanie” wykreślono zapis „niebezpieczne jest”, a sformułowanie „gdy część ptaków karmi jeszcze młode” zmieniono na „gdy część młodych ptaków nie uzyskała jeszcze zdolności do lotu”;

-w opisie zagrożenia „K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi” sformułowanie „na terenie kompleksów stawów” zmieniono na „w obrębie siedlisk ptaków”;

-przeredagowano opis zagrożenia „G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku”, nadając mu brzmienie: „Zwiększony ruch turystyczny, rekreacja na zbiornikach (w tym biwakowanie, kąpieliska, pływanie na sprzęcie wodnym) powodują płoszenie ptaków, co w konsekwencji może prowadzić do utraty lęgów lub zmniejszenia sukcesu rozrodczego ptaków, do niszczenia ich siedlisk lęgowych. Przeznaczenie zbiorników wodnych wraz z otoczeniem, na których znajdują się ważne siedliska ptaków, do celów turystycznych i rekreacyjnych powoduje zmniejszenie powierzchni siedlisk (lęgowych, żerowiska, miejsca odpoczynku) wykorzystywanych przez ptaki”;

-dodano nowe zagrożenia istniejące przypisane do wszystkich przedmiotów ochrony:

-„E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane”, „E02 Tereny przemysłowe i handlowe”;

- „I02 Problematiczne gatunki rodzime”, „I01 Obce gatunki inwazyjne”;
- zagrożenie „K01.01 Erozja” odnoszące się do niszczenia grobli przypisano do wszystkich przedmiotów ochrony. W opisie zagrożenia „K01.01 Erozja”, odnoszącego się do niszczenia brzegów wysp, usunięto zdanie: „Niszczenie grobli przez falowanie wody powoduje utrudnienia w prowadzeniu gospodarki stawowej i uniemożliwia utrzymanie wody w stawach, niezbędnej dla zachowania siedlisk ptaków”. Ponadto w poz. 18 przeformułowano ostatnie zdanie, nadając mu brzmienie: *„W dłuższym okresie czasu powoduje rozmywanie wysp i zmniejszenie siedliska lęgowego”*;
- usunięto z zagrożeń istniejących zagrożenie „F02.03 Wędkarstwo”, gdyż nie stwierdzono, aby wędkarstwo w obecnym natężeniu stanowiło istniejące zagrożenie dla przedmiotów ochrony obszaru;
- usunięto z zagrożeń istniejących zagrożenie „G01.01.02 Niemotorowe sporty wodne”. Zapis dotyczący pływania kajakami (sprzętem wodnym) włączono w opis zagrożenia „G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku”;
- przeformułowano opis zagrożenia „G01.03 Pojazdy zmotoryzowane”, nadając mu brzmienie: *„W sezonie lęgowym użytkownicy pojazdów zmotoryzowanych (quadów, samochodów terenowych, motorów krosowych) poruszający się poza drogami na terenie siedlisk ptaków, w szczególności w obrębie koryta rzeki Skawy powodują płoszenie ptaków i niszczenie ich siedlisk lęgowych, co może być przyczyną utraty lęgów.”*
- zagrożenie „F01 Akwakultura morska i słodkowodna” przeniesiono z potencjalnych do istniejących;
- do opisu zagrożenia „F02.03 Wędkarstwo” dodano zapis: *„Intensyfikacja aktualnego użytkowania wędkarskiego zbiorników wodnych, szczególnie dopuszczenie możliwości pływania na sprzęcie wodnym może ograniczyć wykorzystanie tych zbiorników przez ptaki zarówno w okresie lęgowym, jak i pozalęgowym. Przeznaczanie nowych zbiorników wodnych z istotnymi siedliskami ptaków na intensywnie użytkowane łowiska wędkarskie może doprowadzić do płoszenia ptaków, niszczenia ich siedlisk i w konsekwencji do zmniejszenia ich liczebności.”* Przeformułowano ostatnie zdanie, nadając mu brzmienie: *„Zagrożenie może dotyczyć również doliny rzeki i mniejszych cieków wodnych”*;
- przeredagowano opis zagrożenia „F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja”, nadając mu brzmienie: *„Eliminacja roślinności, w tym w szczególności: roślinności wynurzonej i pływającej oraz drzew i krzewów porastających groble i wyspy, będąca skutkiem intensyfikacji gospodarki stawowej, będzie powodować ograniczenie powierzchni siedlisk ptaków, w szczególności siedlisk lęgowych”* i przypisano go do wszystkich przedmiotów ochrony;
- zmieniono nazwę zagrożenia z „C01.04 Kopalnie” na „C01.04.02 Górnictwo podziemne” oraz rozszerzono opis zagrożenia o zapis: *„(...) obniżenie zwierciadła wód. Sąsiedztwo kopalni może również powodować utrudnienia w prowadzeniu gospodarki rybackiej (m.in. na skutek uszkodzeń infrastruktury stawowej, problemy z utrzymaniem wody w stawach), a tym samym obniżyć jej dochodowość, co może skutkować zaniechaniem użytkowania stawów”*;
- przeformułowano opis zagrożenia „C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru”, nadając mu brzmienie: *„Wydobywanie piasku i żwiru w obrębie istotnych siedlisk ptaków może prowadzić do ich zniszczenia lub zmniejszenia powierzchni oraz powodować płoszenie ptaków w sezonie lęgowym. Szczególnie niebezpieczne jest nielegalne pozyskiwanie piasku i żwiru.”* Zagrożenie przypisano do wszystkich przedmiotów ochrony;
- przeformułowano opis zagrożenia „J02.04 Zalewanie – modyfikacje”, nadając mu brzmienie: *„W trakcie funkcjonowania zbiornika zaporowego Świnna Poręba, na*

skutek zwiększonych zrzutów wody w sezonie lęgowym ptaków, może dojść do nagłego wezbrania wód rzeki Skawy i zniszczenia lęgów ptaków gniazdujących w obrębie koryta rzeki”;

-w opisie zagrożenia „J02.05.05 Niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy” dodano słowa „rzeki Skawy”;

-w opisach zagrożenia „J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych” dodano sformułowania: „(w szczególności rzeki Skawy)” oraz „niszczenie siedlisk ptaków, a także”, a wyrażenie „będzie powodować” zastąpiono „może powodować”;

-dodano nowe zagrożenie potencjalne:

-„J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie”;

-„F03.01 Polowanie”.

2)W załączniku nr 2 dostosowano mapy zagrożeń istniejących i potencjalnych do zmian wprowadzonych w niniejszym dokumencie:

-„Lokalizacja istniejących zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000”:

-usunięto kategorię „starorzecze Miejsce”, a „żwirownie” zmieniono na „inne zbiorniki wodne”;

-do kategorii „cały obszar” dodano zagrożenia o kodach: G01.03, G01.08, I01, J03.01, K03.06, E01, E02;

-do kategorii „kompleksy stawów hodowlanych” dodano zagrożenie o kodzie I02 oraz usunięto zagrożenia o kodach: J03.01, A10.01, K03.06;

-z kategorii „inne zbiorniki wodne” usunięto zagrożenia o kodach: F02.03, G01.01.02, K03.06, J03.01;

-usunięto kategorię „rzeka”;

-do kategorii „wyspy z kolonią lęgową ślepowrona” dodano zagrożenie o kodzie I02.

-„Lokalizacja potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000”:

-nazwę kategorii „żwirownie” zmieniono na „inne zbiorniki wodne”;

-do kategorii „cały obszar” dodano zagrożenie o kodzie J02.01;

-do kategorii „kompleksy stawów hodowlanych” dodano zagrożenia o kodach: F03.01, J03.01 oraz usunięto zagrożenie o kodzie F01;

-do kategorii „inne zbiorniki wodne” dodano zagrożenie o kodzie J03.01 i usunięto zagrożenie o kodzie K03.01;

-dodano kategorię „wyspy z kolonią lęgową ślepowrona” wraz z zagrożeniem o kodzie J03.01;

-dodano kategorię „wyspy z kolonią lęgową mew, rybitwy rzecznej” wraz z zagrożeniem o kodzie K03.01.

3)W załączniku nr 3 „Cele działań ochronnych” przeformułowano zapisy w poz. 2, 3 i 4 z „Poprawa do poziomu właściwego (...)” na „Utrzymanie stanu ochrony gatunku w zakresie (...) na poziomie niepogorszonym (co najmniej U1)”.

4)W załączniku nr 4 „Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania”:

-w działaniach, w których wymienione były wszystkie przedmioty ochrony, zastąpiono listę gatunków sformułowaniem „wszystkie przedmioty ochrony obszaru Natura 2000”, aby zmniejszyć objętość dokumentu i zwiększyć jego czytelność;

-w działaniach: „Kształtowanie korzystnych warunków siedliskowych w miejscach lęgówisk oraz zapobieganie niszczeniu wysp będących miejscem lęgów”, „Tworzenie nowych lęgówisk”, „Zapobieganiu niszczeniu wysp, na których gniazdują

ślepowrony” i „Kształtowanie warunków siedliska lęgowego ślepowronów” w zapisie dotyczącym terminu wykonania działania dodano słowa „w szczególności” oraz sformułowanie: „dopuszcza się jednak jego wykonanie w okresie lęgowym, pod warunkiem stwierdzenia przez eksperta ornitologa lub sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000 braku negatywnego wpływu na lęgi ptaków”;

-w działaniach odnoszących się do wysp z koloniami ptaków opis obszaru wdrażania zmieniono z „zbiorniki z wyspami stanowiącymi lęgowiska” na „wyspy zasiedlone przez gatunek/wymienione gatunki”, gdyż działania będą realizowane w obrębie wysp, a nie całych zbiorników;

-w działaniach zaplanowanych do realizacji w obrębie wysp z koloniami ślepowrona dodano nową lokalizację – Zakole B. Kolonia ta została wykryta po ustanowieniu planu, w 2015 r.;

-w działaniach nr „Zmniejszenie antropopresji” i „Poprawa umiejętności rozpoznawania gatunków ptaków wodno-błotnych” rozszerzono obszar wdrażania działania na cały obszar Natura 2000;

-w działaniu „Kształtowanie korzystnych warunków siedliskowych w miejscach lęgowisk oraz zapobieganie niszczeniu wysp będących miejscem lęgów”:

-z opisu usunięto „od 60 % do 80%”. Zapis „Pozostawianie części krzewów” zastąpiono sformułowaniem „Pozostawianie nie mniej niż 20% roślinności zielnej i krzewów”. Zapis „kosić w momencie, gdy roślinność pokryje ponad 40% wyspy” zamieniono na „Należy monitorować stan siedliska i powtarzać zabieg w miarę potrzeb”;

-usunięto zapis wskazujący konkretną metodę umacniania brzegów wysp i zastąpiono go sformułowaniem „Metodę umacniania dopasować do potrzeb i lokalnych warunków panujących na zbiorniku”;

-w działaniu „Tworzenie nowych lęgowisk”:

-przeredagowano opis działania nadając mu brzmienie: „Tworzenie nowych miejsc lęgowych na zbiornikach wodnych poprzez: 1. Budowę ziemnych, żwirowych wysp lub 2. Tworzenie sztucznych miejsc gniazdowych w postaci pływających platform lub 3. Odtwarzanie otwartego charakteru istniejących wysp, porośniętych zbyt wysoką i gęstą roślinnością, na których nie znajdują się kolonie lęgowe wymienionych gatunków”;

-dodano zapis mówiący o konieczności utrzymania platform w dobrym stanie technicznym;

-zmieniono obszar wdrażania z „wszystkie kompleksy stawów i żwirownie w obszarze” na „zbiorniki wodne w obszarze Natura 2000”;

-w działaniu „Zapobieganie niszczeniu wysp, na których gniazdują ślepowrony”:

-usunięto zapis wskazujący konkretną metodę umacniania brzegów wysp i zastąpiono go sformułowaniem „Metodę umacniania dopasować do potrzeb i lokalnych warunków panujących na zbiorniku”;

-dodano pkt 2 mówiący o utrzymaniu umocnienia wyspy na zbiorniku „Ślepowron”, wykonanego w 2015 r.;

-dodano działanie „Zabezpieczenie miejsc lęgowych ślepowrona przed działalnością bobrów”. Działanie to jest niezbędne, gdyż w istniejących koloniach ślepowrona nasiliła się w ostatnich latach działalność bobrów, które, zgryzając drzewa, przyczyniają się do zmniejszenia powierzchni siedlisk lęgowych tego gatunku ptaka;

-w działaniu „Zmniejszenie antropopresji”:

-w pkt 1 słowo „skanalizowania” zastąpiono słowem „organizacja”, a po słowie „konceptję” usunięto zapis „skanalizowania ruchu turystycznego”;

-w pkt 2 dodano zapis: „małej infrastruktury turystycznej (m.in....)”;

-zmieniono nazwę działania z „Promowanie ekstensywnej gospodarki rybackiej”

na „*Prowadzenie ekstensywnej gospodarki rybackiej*”. W działaniu tym dodano w pkt 1 wyrażenie „*lub nisko intensywnej*” oraz wyjaśnienie mówiące o dopuszczalnym poziomie przyrostu rocznego, a także przeredagowano zdanie w pkt 2 nadając mu brzmienie: „*przywrócenie ekstensywnego lub nisko intensywnego gospodarowania rybackiego na stawach, na których zaprzestano użytkowania*”. Usunięto też zapis na końcu opisu „*Dotyczy w szczególności kompleksów: Stawy Monowskie, Rudze, Tomice*”, gdyż na większości z wymienionych stawów przywrócono już w ostatnich latach gospodarowanie rybackie;

-w działaniu „*Ograniczenie płoszenia ptaków w sezonie lęgowym przez psy prowadzone bez smyczy*”:

-w opisie lokalizacji usunięto słowo „*zwirownie*” i zastąpiono je wskazaniem konkretnych zbiorników;

-wśród podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działania usunięto samorząd lokalny;

-w działaniu „*Kształtowanie optymalnych warunków siedliskowych na stawach*”:

-usunięto punkt mówiący o pozostawianiu wody w stawie z wyspą lęgową w przypadku jego osuszenia;

-zapisy dotyczące kwestii usuwania nadmiaru szuwaru z najbardziej zarośniętych zbiorników oraz utrzymania powierzchni szuwaru w kompleksie stawu na optymalnym dla ptaków poziomie rozdzielono na dwa osobne punkty;

-zapis „*Zachowanie roślinności szuwarowej w kompleksach stawów zgodnie z poniższymi zasadami: - powierzchnia szuwaru na pojedynczym stawie nie powinna przekraczać 60% powierzchni danego zbiornika*” zastąpiono sformułowaniem: „*Usuwanie nadmiaru szuwaru na stawach, na których powierzchnia tej roślinności przekracza 60% powierzchni zbiornika, zgodnie z poniższymi zasadami*”;

-zapis „*W przypadku wykaszania szuwaru zabieg przeprowadzać nie rzadziej niż raz na dwa lata, w przypadku usuwania z kłęczami dwa razy w okresie obowiązywania planu. Prace należy prowadzić poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia*” przeformułowano na: „*Prace należy prowadzić poza okresem od 1 marca do 15 lipca. W przypadku znalezienia gniazd ptaków z jajami lub pisklętami, należy je ominąć podczas prowadzenia prac, zostawiając nieskoszony płat szuwaru, aby zapewnić ptakom możliwość dokończenia lęgów*”.

-dodano zapis: „*Utrzymanie powierzchni szuwaru na stawach na poziomie minimalnie 10% powierzchni wszystkich zbiorników w danym kompleksie (optymalnie ok. 30% w skali kompleksu stawów hodowlanych*”.

-w działaniu „*Kształtowanie roślinności stanowiącej dogodne miejsce lęgów na wyspach zlokalizowanych na zbiornikach powstałych na skutek wydobywania żwiru*” wykreślono słowo „*niskich*” przed słowem „*drzew*” oraz wyrażenie „*np.*” zastąpiono słowem „*szczególnie*”. Przeformułowano wyrażenie „*na wyspach stanowiących aktualne i nowe stanowiska kolonii stwierdzone w trakcie obowiązywania planu*” na „*na wyspach stanowiących aktualne kolonie lęgowe oraz wyspach z nowymi koloniami stwierdzonymi w czasie obowiązywania planu*”;

-w działaniu „*Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków polowań na przedmioty ochrony (płoszenie, zabijanie) na kompleksach stawów hodowlanych*”:

-w pkt 1 „*Polski Związek Łowiecki*” zastąpiono „*zarządca/dzierżawca obwodu łowieckiego*”. Przeformułowano zapis „*przesunięcia terminu polowania (...) o 2 tygodnie*” na „*rozpoczynania polowania (...) 2 tygodnie później*”;

-w pkt 2 dodano zapis: „*wskazanego w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000*”;

-w pkt 3 przeformułowano zapis nadając mu brzmienie: „*Ograniczenie*”

negatywnego wpływu gospodarki łowieckiej na przedmioty ochrony poprzez współpracę przy ustanawianiu planów łowieckich w zakresie pozyskania gatunków ptaków łownych stanowiących przedmioty ochrony obszaru". Zmieniono podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania na: „Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 przy współpracy z właściwym zarządem okręgowym PZŁ i zarządcami/dzierżawcami obwodów łowieckich”;

-w pkt 4 zmieniono podmiot odpowiedzialny za realizację działania z „sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000” na „zarządca/dzierżawca obwodu łowieckiego na podstawie umowy lub porozumienia zawartego ze sprawującym nadzór”;

-w działaniu „Poprawa umiejętności rozpoznawania gatunków ptaków wodno-błotnych” spośród wskazanych podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działania usunięto „koła łowieckie” i dodano „właściwy zarząd okręgowy PZŁ”;

-w działaniu „Prowadzenie właściwej gospodarki rolnej na trwałych użytkach zielonych stanowiących siedlisko łęgowe krwawodzioba” zmieniono opis działania fakultatywnego, dostosowując go do obecnych przepisów prawa z zakresu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020;

-w nazwie działania „Ochrona roślinności porastającej groble stawów” usunięto słowo „krzewiastej” po słowie „roślinności”;

-w działaniu „Zapobieganie niszczeniu zadrzewień i zakrzaceń nad brzegami wód płynących”:

-dodano do nazwy działania wyrażenie „i zakrzaceń”, a do opisu „i krzewów”;

-dodano przedmiot ochrony – gatunek A229 zimorodek *Alcedo atthis*;

-wśród podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działania wskazano dodatkowo Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie;

-w działaniu „Utrzymanie cieków w sposób zachowujący struktury ważne dla ptaków”:

-pkt 1 podzielono na dwa osobne: 1 (odnoszący się do zachowania m.in. skarp, łąch, w obrębie koryta rzeki w trakcie prac utrzymaniowych) i 2 (odnoszący się do kwestii poboru żwiru z koryta rzeki);

-w pkt 1 zapis „przy zachowaniu zasad dobrej praktyki, ograniczeniu zasięgu ingerencji wyłącznie do sąsiedztwa poszczególnych zagrożonych obiektów, zapewnieniu odpowiednich środków minimalizujących i wobec braku rozwiązań alternatywnych” przeformułowano, nadając mu brzmienie: „przy zachowaniu zasad dobrej praktyki, ograniczeniu zasięgu ingerencji do minimum gwarantującego zabezpieczenia zagrożonego mienia oraz przy zapewnieniu odpowiednich środków minimalizujących i wobec braku rozwiązań alternatywnych i mniejszym wpływie na jakość hydromorfologiczną cieków”;

-w pkt 2 dodano zapis: „Zachowanie naturalnego zróżnicowania substratu dennego, szczególnie form akumulacyjnych: łąch i odsypisk, stanowiących miejsce łęgowe sieweczki rzecznej, poprzez niewyznaczanie miejsc poboru żwiru i kamieni w ramach szczególnego i powszechnego korzystania z wód, w ilości oraz w sposób, które będą zagrażały zachowaniu równowagi hydrodynamicznej cieku bądź wpływały negatywnie na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. Konieczne jest także podjęcie działań zapobiegających nieuprawnionemu korzystaniu z wód tj. nielegalnemu poborowi żwiru i kamieni z koryt rzek i potoków (w tym m.in. blokowanie dojazdów do miejsc kradzieży żwiru).”;

-dotychczasowy pkt 2 zamieniono na pkt 3. Zapis „Zachowanie skarp stanowiących siedlisko łęgowe zimorodka w obrębie koryt mniejszych cieków i rowów melioracyjnych występujących na terenie gospodarstw rybackich. Ograniczenie prac utrzymaniowych na ciekach i rowach do niezbędnego minimum” przeformułowano,

nadając mu brzmienie: *„Zachowanie skarp nad ciekami i rowami, przepływającymi przez teren gospodarstw rybackich, będących siedliskiem łęgowym zimorodka, podczas prowadzenia prac w ich obrębie, w celu utrzymania prawidłowej gospodarki rybackiej, konserwacji/remontu, wykonywania i utrzymania urządzeń wodnych w zakresie niezbędnym do wykonania i utrzymania tych urządzeń oraz cieków naturalnych, a także w sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu i zdrowiu ludzi oraz bezpieczeństwu mienia (w tym w ramach ochrony przeciwpowodziowej).”;*

-w działaniu „Tworzenie siedlisk zastępczych” w pkt 1 i 2 usunięto zapis: „co najmniej jedna na kompleks stawów”, a w pkt 2 usunięto również zapis „gdzie nie jest możliwa budowa wysp”;

-w działaniu „Monitoring efektu eliminacji drapieżników”:

-zmieniono podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania z „sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000” na „właściwy zarząd okręgowy PZŁ na podstawie umowy lub porozumienia zawartego ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”;

-w treści działania usunięto sformułowanie „przez koła łowieckie” oraz zmieniono zapis „Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie” na „sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000”;

-w działaniu „Monitoring pozyskania ptaków w wyniku prowadzenia gospodarki łowieckiej w obszarze”:

-zmieniono podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania z „sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000” na „właściwy zarząd okręgowy PZŁ na podstawie umowy lub porozumienia zawartego ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”;

-opis działania przeredagowano nadając mu brzmienie: *„Przekazywanie rocznych sprawozdań z wykonania pozyskania gatunków ptaków łownych w obszarze Natura 2000 z podziałem na gatunki stanowiące przedmioty ochrony. Sprawozdania należy składać do sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000 każdego roku, w całym okresie obowiązywania planu”;*

-z kolumny „Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000” usunięto wszystkie przedmioty ochrony oprócz gatunków, których dotyczy pozyskanie łowieckie, tj. : A043 gęgawa *Anser anser*, A059 głowienka *Aythya ferina* i A061 czernica *Aythya fuligula*;

-w działaniu „Monitoring roślinności pływającej, złożonej z gatunków chronionych” po słowach „wizji terenowej” wykreślono zapis: „przedstawiciele sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000”, aby nie ograniczać grona osób wykonujących to działanie do pracowników Dyrekcji i umożliwić zlecenie podmiotom zewnętrznym wykonania tego monitoringu;

-w działaniu „Monitoring stanu wysp łęgowych”:

-z pkt 1 usunięto wyrażenie „wykonania dodatkowych nasadzeń” (ostatni podpunkt);

-dodano pkt 2 odnoszący się do kontroli stanu roślinności porastającej wyspy z kolonią ślepowrona;

-w działaniu „Monitoring stanu ochrony przedmiotów ochrony”:

-w pkt 1 zaktualizowano pozycję oznaczoną przypisem „1”, gdyż w 2015 r. wydano aktualizację poradnika;

-usunięto zapis: „pierwszy raz w drugim roku obowiązywania planu. W przypadku podgorzałki i mewy czarnogłowej – w każdym roku obowiązywania planu”;

-usunięto działanie „Ocena wielkości i rozmieszczenia płatów roślinności pływającej jako miejsc dogodnych dla łęgów”, gdyż zostało ono wykonane w 2015 r.

5)W załączniku nr 5 „Lokalizacja obszarów wdrażania działań ochronnych”:
-nazwę kategorii „żwirownie” zmieniono na „inne zbiorniki wodne”;
-w legendzie, w poszczególnych kategoriach zaktualizowano numeracje działań, zgodnie ze zmianami wprowadzonymi w załączniku nr 4.

6)W załączniku nr 6, po powtórny przeanalizowaniu dokumentów planistycznych z terenu objętego granicami obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005, zamieszczono wskazania do istniejących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin lub ich fragmentów.

Ponadto w załącznikach 4 i 7 doprecyzowano granice kompleksów stawów hodowlanych, wyłączając z nich tereny stanowiące grunty orne i tereny zabudowane.

Opisy zagrożeń oraz działań ochronnych, a także ich lokalizacje zostały zweryfikowane i doprecyzowane na podstawie nowych informacji uzyskanych przez tut. Dyрекcję m.in. podczas wizji terenowych w przedmiotowym obszarze Natura 2000, postępowań administracyjnych przeprowadzonych w ostatnich latach oraz na skutek współpracy z osobami i podmiotami gospodarującymi w obszarze.

Rozszerzono opisy części zagrożeń, gdyż dotychczasowe zapisy okazały się zbyt wąskie i nie dawały gwarancji oraz możliwości skutecznej ochrony przedmiotów ochrony obszaru m.in. przy uzgadnianiu i opiniowaniu przedsięwzięć oraz postanowień dokumentów planistycznych. Dodano również nowe zagrożenia, które nie zostały zidentyfikowane w trakcie opracowywania planu zadań ochronnych, jednak w okresie jego obowiązywania okazały się istotnymi czynnikami zagrażającymi populacjom ptaków i ich siedliskom chronionym w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005.

Na bazie doświadczeń w aplikowaniu o środki z funduszu LIFE na realizację działań zaplanowanych w planach zadań ochronnych dla 3 obszarów Natura 2000, w tym dla obszaru Dolina Dolnej Skawy PLB120005, doprecyzowano zapisy pewnych działań w celu ułatwienia ich lepszego zrozumienia. Pewne zapisy zawarte dotychczas w planie były zbyt rygorystyczne i szczegółowe, co na etapie realizacji projektu i planowania wykonania tych działań, mogłoby okazać się przeszkodą. W związku z powyższym:

- dopuszczono wykonanie części działań ochronnych, polegających na wykonywaniu prac na wyspach z koloniami lęgowymi oraz kształtowaniem roślinności stanowiącej siedliska ptaków, w okresie lęgowym pod warunkiem stwierdzenia przez eksperta ornitologa lub sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000 wyprowadzenia lęgów przez ptaki, aby wydłużyć możliwy termin wykonania działań, co może mieć duże znaczenie, np. w przypadku przedłużających się niesprzyjających warunków atmosferycznych utrudniających prace.

- usunięto zapis o konieczności wykaszania co najmniej 60% powierzchni wyspy, gdyż w przypadku dużych wysp wiąże się to z koniecznością wykonania zabiegów na znacznej powierzchni. Objęcie działaniami z ochrony czynnej co najmniej 60 % wyspy, a następnie utrzymanie na tej powierzchni pożądanego stopnia pokrycia roślinnością będzie się wiązało z dużymi kosztami. Koszty te podnosi również fakt, że wyspy te znajdują się także na żwirowniach, gdzie jest utrudniony dostęp ludzi i dowóz sprzętu. Biorąc pod uwagę powyższe, bardziej korzystne, również dla ptaków, którym dedykowane jest to działanie, jest wykonanie zabiegów na mniejszej powierzchni i utrzymanie ich efektów przez dłuższy okres czasu.

- usunięto również zapis wskazujący na konkretną metodę umacniania rozmywanych brzegów wysp. Uznano, że lepszym rozwiązaniem będzie nie ograniczanie się do konkretnej metody, gdyż w zależności od typu zbiornika, siły

falowania wody czy środków finansowych, również inne metody zabezpieczeń mogą być optymalne, a samo faszynowanie czy umacnianie narzutem kamiennym może nie być wystarczające.

Przeanalizowano również wykonalność działań, mając na uwadze w szczególności ograniczoną ilość środków finansowych przewidzianych na ochronę przyrody w różnych funduszach, zarówno krajowych jak i zagranicznych, oraz realną szansę ich otrzymania. W związku z powyższym:

- dodano kolejną możliwość tworzenia siedlisk lęgowych dla mew poprzez odtwarzanie otwartego charakteru porośniętych wysoką roślinnością wysp. Na niektórych kompleksach stawów istnieje wiele wysp, na których obecnie nie ma kolonii mew czy rybitwy rzecznej z uwagi na znaczne pokrycie wysoką roślinnością. Dostosowanie tych miejsc do potrzeb tych gatunków jest mniej kosztowne niż usypywanie nowych wysp. Ponadto takie rozwiązanie będzie bardziej akceptowalne przez zarządzających zbiornikami wodnymi, gdyż każda dodatkowa wyspa na stawie powoduje zwiększenie obszaru wyłączzonego z użytkowania rybackiego.

- zrezygnowano z corocznego monitoringu mewy czarnogłowej i podgorzałki. Gatunki te podlegają monitoringowi ptaków prowadzonemu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, w programie Monitoring Gatunków Rzadkich, natomiast na potrzeby planu zadań ochronnych wystarczający jest monitoring odbywający się co 3 lata.

Zmieniono również zapis działania fakultatywnego polegającego na kształtowaniu roślinności szuwarowej na stawach (działanie nr 11). Rozdzielono dotychczasowy punkt 4 na dwa osobne punkty, aby zakres działania był jasny i zrozumiały dla użytkowników stawów. Osobno opisano zakres działania odnoszący się do pojedynczych stawów hodowlanych, które są w ponad 60% pokryte roślinnością szuwarową, osobno natomiast do pokrycia stawów szuwarem w skali całego kompleksu stawów hodowlanych, które powinna wynosić co najmniej 10% powierzchni stawów, a optymalnie około 30%. W praktyce oznacza to, że użytkownicy stawów mogą gospodarować zasobami tej roślinności, dostosowując je do potrzeb prowadzonej gospodarki rybackiej. Na części stawów pokrycie szuwarem może więc wynosić np. 40% powierzchni danego zbiornika, na innych mniej niż 10%. Istotne jest, aby w skali kompleksu średnia wartość wynosiła minimum 10%. Takie zróżnicowanie jest korzystne dla ptaków, gdyż dzięki zróżnicowaniu pokrycia zbiorników roślinnością, różne gatunki ptaków o odmiennych wymaganiach siedliskowych znajdą tu dogodne siedliska lęgowe. Skrócono również termin, w trakcie którego należy zrezygnować z koszenia szuwaru z uwagi na konieczność ochrony lęgów ptaków gniazdujących wśród tej roślinności. Wskazano przy tym, że należy w trakcie prac zwracać uwagę na czynne gniazda ptaków i w przypadku ich stwierdzenia na powierzchni objętej pracami, pozostawić płat nieskoszony roślinności w celu umożliwienia wyprowadzenia lęgów.

Pozostałe zmiany nie wpływają na merytorykę zapisów, lecz miały na celu zwiększenie przejrzystości i czytelności dokumentu.

Powyższe zmiany zostały wprowadzone, mając na uwadze potrzeby ochrony gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony w obszarze. Uzupełnienie pewnych zapisów czy wyszczególnienie podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie danego działania mają na celu wskazać w sposób jasny i precyzyjny podział obowiązków realizacji zadań zapisanych w planie zadań ochronnych. Jedynie taki jasny i precyzyjny podział daje szansę na sprawne zarządzanie obszarami Natura 2000 i ich skuteczną ochronę. Część zmian wynika również z ujednoczenia trzech planów zadań ochronnych dla sąsiadujących obszarów Natura 2000, chroniących te same populacje ptaków i ich siedliska: Dolina Dolnej Skawy PLB120005, Dolina Dolnej Soły PLB120004 i Stawy

w Brzeszczach PLB120009.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o *ochronie przyrody* oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w *sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U. z 2010 r., Nr 34, poz. 186, z późn. zm.), a także art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016 r., poz. 353, z późn. zm.), obwieszczeniem z dnia 8 grudnia 2015 r. znak: OP-II.6320.7.4.2015.KP podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu zmian zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005 poprzez:

- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniach 8.12.2015 r. - 4.03.2016 r.;

- opublikowanie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie;

- wywieszenie na tablicach ogłoszeń: Urzędu Miejskiego w Alwerni, Urzędu Gminy Babice, Urzędu Gminy Spytkowice, Urzędu Gminy Przeciszów, Urzędu Miejskiego w Zatorze, Urzędu Gminy w Tomicach, Urzędu Miejskiego w Wadowicach, Urzędu Gminy Wieprz, Urzędu Gminy Oświęcim;

- opublikowanie ogłoszenia w prasie o zasięgu wojewódzkim (Gazeta Wyborcza, Dodatek Komunikaty, 8.12.2015 r.).

Realizując postanowienia art. 28 ust. 3 ustawy o *ochronie przyrody*, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie umożliwił zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu. W tym celu przesłano w trybie roboczym do członków Zespołu Lokalnej Współpracy, którzy w latach 2011-2013 uczestniczyli w pracach nad opracowaniem planu zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru Natura 2000, projekt zarządzenia zmieniającego dotychczas obowiązujący dokument.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* w związku z art. 28 ust. 4 ustawy o *ochronie przyrody*, w dniu 17.05.2016 r. ukazało się obwieszczenie znak: OP-II.6320.7.5.2016.KP Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie informujące o możliwości zapoznania się oraz składania uwag i wniosków do projektu zarządzenia zmieniającego zarządzenie w sprawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005. Obwieszczenie zostało podane do publicznej wiadomości poprzez:

- wywieszenie na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w terminie 17.05.-8.06.2016 r.;

- wywieszenie tablicach ogłoszeń: Urzędu Miejskiego w Alwerni, Urzędu Gminy Babice, Urzędu Gminy Spytkowice, Urzędu Gminy Przeciszów, Urzędu Miejskiego w Zatorze, Urzędu Gminy w Tomicach, Urzędu Miejskiego w Wadowicach, Urzędu Gminy Wieprz, Urzędu Gminy Oświęcim;

- opublikowanie ogłoszenia w prasie o zasięgu wojewódzkim (Gazeta Wyborcza, dodatek Komunikaty, wydanie małopolskie, 17.05.2016 r.).

Projekt zarządzenia zmieniającego został umieszczony na stronie internetowej

Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie oraz był dostępny w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

W wyznaczonym terminie wpłynęły następujące uwagi i wnioski:

Data, podmiot zgłaszający	Uwaga lub wniosek	Sposób rozpatrzenia
3.06.2016 r., KOPEX-EX-COAL Sp. z o.o.	<p>Uwaga dotycząca zagrożenia C01.04.02 <i>Górnictwo podziemne</i>.</p> <p>Propozycja zmiany brzmienia zapisów z „Planowane utworzenie kopalni węgla kamiennego na terenie gmin: Przeciszów, Polanka Wielka i Oświęcim oraz gminy Spytkowice może mieć negatywny wpływ na gatunki ptaków i ich siedliska m.in. poprzez powodowanie tąpnięć, które mogą prowadzić do uszkodzenia grobli i odpływu wody ze stawów, obniżenie zwierciadła wód. Sąsiedztwo kopalni może również powodować utrudnienia w prowadzenie gospodarki rybackiej (m.in. na skutek uszkodzeń infrastruktury stawowej, problemy z utrzymaniem wody w stawach), a tym samym obniżyć jej dochodowość, co może skutkować zaniechaniem użytkowania stawów.” na „Planowane utworzenie kopalni węgla kamiennego na terenie gmin: Przeciszów, Polanka Wielka i Oświęcim oraz gminy Spytkowice może mieć, w minimalnym stopniu, negatywny wpływ na gatunki ptaków i ich siedliska m.in. poprzez obniżenie zwierciadła wód. Sąsiedztwo kopalni o roboczej nazwie „Przeciszów” nie obejmuje swym przyszłym zasięgiem obszarów Natura 2000 a tym samym stawów hodowlanych. Prowadzony będzie bieżący monitoring stanu stawów a wszelkie, ewentualne, potencjalne, negatywne wpływy będą od razu usuwane tak by nie obniżyć dochodowości gospodarki rybackiej”.</p>	<p>Nie uwzględniono. Zagrożenie C01.04.02 <i>Górnictwo podziemne</i> zostało wskazane w zarządzeniu jako potencjalne. Nie oznacza to więc, że wskazane w opisie sytuacje na pewno będą miały miejsce w momencie, gdy powstałaby kopalnia. Wskazanie tego zagrożenia ma na celu przede wszystkim uwrażliwienie inwestorów oraz instytucji odpowiedzialnych za wydawanie decyzji w procesie uzgadniania inwestycji, na odpowiednie zabezpieczenie prowadzonej inwestycji, aby nie dopuścić do sytuacji zagrażających istnieniu i funkcjonowaniu gospodarstw rybackich i obszaru Natura 2000.</p> <p>Ponadto w załączniku „Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000” w kolumnie „Opis zagrożenia” należy zamieścić dokładny opis wskazanego zagrożenia, pokazując w jaki sposób dany czynnik oddziałuje lub może oddziaływać na przedmioty ochrony i obszar Natura 2000. W opisie tym nie wskazuje się natomiast działań minimalizujących i sposobów zapobiegania tym zagrożeniom. Takie zapisy mogą się ewentualnie znaleźć w załączniku dotyczącym działań ochronnych. Jednak należy też pamiętać, że w planie zadań ochronnych, który jest aktem prawa miejscowego, nie powinno się powtarzać zapisów, które wynikają z innych aktów prawnych. Zapisy mówiące o bieżącym monitoringu i ewentualnych działaniach naprawczych nie powinny więc być wskazywane w opisie zagrożenia. Zaproponowane brzmienie zapisu nie pasuje zatem do koncepcji przyjętej zwyczajowo przy sporządzaniu treści zarządzenia.</p>
4.06.2016 r., Instytut Ochrony Przyrody PAN	<p>Uwaga do zagrożenia J02.03 <i>Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych</i>.</p> <p>Dokonano niewłaściwej zmiany opisu zagrożenia. Forma przypuszczająca jest zasadna w odniesieniu do niszczenia</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Poprawiono opis zagrożenia zgodnie z sugestią.</p>

	<p>siedlisk ptaków, które może wystąpić lub nie w trakcie wykonywania prac regulacyjnych, ale w odniesieniu do eliminacji lub istotnego ograniczenia zachodzących naturalnie w korycie procesów należy utrzymać kategorię formę stwierdzenia. Zaproponowano nowe brzmienie zapisu: „Regulacja koryt rzecznych (w szczególności rzeki Skawy) może powodować niszczenie siedlisk ptaków i spowoduje eliminację lub istotne ograniczenie zachodzących naturalnie w korycie procesów tworzenia się kamieńców piaszczystych i żwirowych łach, które są naturalnym miejscem odbywania lęgów.”</p>	
<p>7.06.2016 r., Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej</p>	<p>Wg podmiotu należy wykreślić zapis: „Należy zrezygnować z możliwości wyznaczenia terenów do przeznaczenia pod realizację kompleksów elektrowni wiatrowych na terenie miasta Wadowice i w sołectwie Roków.” Podmiot uzasadnia to faktem że wyznaczenie jakiegoś obszaru w studium pod lokalizację danej inwestycji nie jest równoznaczne z jej zrealizowaniem, ale jest niezbędne na etapie sporządzania mpzp, a decyzja o warunkach jej realizacji podejmowana jest jednak w wyniku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w sytuacji wykazania braku negatywnego wpływu na środowisko, w tym elementy przyrodnicze. Podmiot odnosi się do procedur realizacji inwestycji przytaczając ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.), w szczególności w jej art. 96 ust. 1.</p> <p>Wg podmiotu należy również usunąć zapis: „Należy zrezygnować z możliwości lokalizowania elektrowni wiatrowych na terenach R1, R2, R/ZL na terenie sołectw: Gierałtowiczki, Gierałtowice, Przybradz, Frydrychowice.” Podmiot uważa, że nie ma podstaw, aby wykluczać możliwość realizacji przedsięwzięcia bez pełnej informacji o jego wpływie, możliwej do uzyskania wyłącznie w procedurze oos.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Rezygnacja z możliwości wyznaczenia terenów do przeznaczenia pod realizację kompleksów elektrowni wiatrowych dotyczy jedynie 1 sołectwa (Roków) i terenu miasta Wadowice, w obrębie gminy Wadowice. Nie oznacza to wyłączenia całości obszaru gminy z tego typu zainwestowania, a jedynie niewielkiej jej części, która stanowi obszar Natura 2000 i jego bezpośrednie sąsiedztwo. Kierując się zasadą przezorności uznano, że lokalizacja kompleksów elektrowni wiatrowych na terenach bezpośrednio sąsiadujących ze stawami, są obarczone dużym ryzykiem wystąpienia negatywnego oddziaływania na gatunki ptaków, stanowiących przedmioty ochrony. Kompleksy stawów hodowlanych są miejscem rozrodu wielu gatunków ptaków, ale również miejscem, w którym gromadzą się stada ptaków podczas wiosennych i jesiennych migracji, co powoduje, że tereny te charakteryzują się zwiększoną aktywnością ptaków w przestrzeni powietrznej.</p> <p>Uwaga nieuwzględniona. Rezygnacja z możliwości wyznaczenia terenów do przeznaczenia pod realizację kompleksów elektrowni wiatrowych dotyczy jedynie części sołectw (Gierałtowiczki, Gierałtowice, Przybradz, Frydrychowice) w obrębie gminy Wieprz. Nie oznacza to wyłączenia całości obszaru gminy z tego typu zainwestowania, a jedynie niewielkiej jej części, która stanowi obszar Natura 2000 i jego bezpośrednie sąsiedztwo. Kierując się zasadą przezorności uznano, że lokalizacja kompleksów elektrowni wiatrowych na terenach bezpośrednio sąsiadujących ze stawami, są obarczone dużym ryzykiem</p>

		wystąpienia negatywnego oddziaływania na gatunki ptaków, stanowiących przedmioty ochrony. Kompleksy stawów hodowlanych są miejscem rozrodu wielu gatunków, ale również miejscem, w którym gromadzą się stada ptaków podczas wiosennych i jesiennych migracji, co powoduje, że tereny te charakteryzują się zwiększoną aktywnością ptaków w przestrzeni powietrznej.
7.06.2016 r., Opiekun Ostoi Dolina Dolnej Skawy z ramienia Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków	Wniosek o wprowadzenie całkowitego zakazu organizowania polowań zbiorowych na ptactwo wodne w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005, poparty wynikami artykułu autorstwa zgłaszającego uwagę pt. <i>Śmiertelność ptaków w wyniku polowań na Stawach Zatorskich w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy</i> ”.	Uwaga nieuwzględniona. Nie ma możliwości wprowadzenia w ramach planu zadań ochronnych zakazu wykonywania jakiejś działalności w obszarze Natura 2000, gdyż dokument ten z zasady nie zawiera zakazów. Myśliwi wykonują ponadto polowania na podstawie obowiązującego prawa. W związku z powyższym, RDOŚ w Krakowie zawarła w planie zadań ochronnych działania, które mają na celu minimalizację negatywnego wpływu polowań prowadzonych na terenie kompleksów stawów hodowlanych, na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Część z tych działań nie została jeszcze zrealizowana m.in. z uwagi na konieczność pozyskania dodatkowych środków na ten cel (m.in. szkolenia dla myśliwych). O skuteczności tych działań będzie można przesądzić na podstawie wyników monitoringu. Na chwilę obecną działania ochronne wynikające z planu zadań ochronnych nie zostały jeszcze wykonane lub są na początkowych etapach realizacji, gdyż konieczne jest wypracowanie rozwiązań oraz sposób współpracy.
7.06.2016 r., Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	W działaniu nr 5, w opisie lokalizacji, brakuje słowa „zasiedlona”.	Uwaga uwzględniona. Zapis został poprawiony jako błąd oczywisty.

Biorąc pod uwagę konsultacje społeczne zmian planów zadań ochronnych dla analogicznych obszarów Natura 2000: Dolina Dolnej Soły PLB120004 i Stawy w Brzeszczach PLB120009, wprowadzono również następujące zmiany, na podstawie uwag zgłoszonych do tych dokumentów, w celu zachowania ich jednolitej formy i treści:

- poprawiono treść opisu zagrożenia „K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi”, nadając mu brzmienie: „Do strat w lęgach mogą przyczyniać się również koty domowe polujące na ptaki.”,

- w działaniach „Kształtowanie optymalnych warunków siedliskowych na stawach”, „Utrzymanie cieków w sposób zachowujący struktury ważne dla ptaków” i „Tworzenie siedlisk zastępczych” dodano zapis: „Działanie nr 9 stanowi działanie obligatoryjne przyporządkowane do poniższego działania fakultatywnego.”

- w zagrożeniu „F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja” zmieniono opis,

nadając mu brzmienie: „Eliminacja roślinności (...) będąca skutkiem m.in. intensyfikacji gospodarki stawowej (...)”;

- w działaniu „Utrzymanie cieków w sposób zachowujący struktury ważne dla ptaków”;

- w pkt 1 przeformułowano opis, nadając mu brzmienie: „Przy prowadzeniu prac hydrotechnicznych (w tym związanych z ochroną przeciwpowodziową i popowodziowym usuwaniem szkód) niezbędnych dla zabezpieczenia infrastruktury technicznej (np. drogi, mosty, kanalizacja, sieci teletechniczne) lub zabudowań zlokalizowanych na terenach przyległych do rzeki należy uwzględnić konieczność: – ograniczenia zasięgu ingerencji do minimum gwarantującego zabezpieczenie zagrożonego mienia, – zachowania zasad dobrej praktyki utrzymania i regulacji rzek i potoków górskich, – stosowania rozwiązań o możliwie najmniejszym wpływie na jakość hydromorfologiczną cieków, – prowadzenia robót poza okresem od 1 marca do 31 lipca, za wyjątkiem sytuacji nagłych związanych z bezpieczeństwem ludzi i mienia.”;

- w pkt 2 przeformułowano opis, nadając mu brzmienie: „Przy likwidacji odsypisk i namulisk zwiększających zagrożenie powodziowe (erozji brzegu rzeki) należy uwzględnić konieczność: – ograniczenia zasięgu ingerencji wyłącznie do niezbędnego dla usunięcia powstałego zagrożenia, – zachowania równowagi hydrodynamicznej cieku (jeżeli w wyniku udrożnienia równowaga hydrodynamiczna cieku byłaby zagrożona należy dążyć do pozostawienia rumowiska rzeczno-ego w obrębie koryta), – prowadzenia robót poza okresem od 1 marca do 31 lipca, za wyjątkiem sytuacji nagłych związanych z bezpieczeństwem ludzi i mienia.”;

- w pkt 3 poprawiono opis, nadając mu brzmienie: „Zachowanie skarpy nad ciekami i rowami przepływającymi przez teren gospodarstw rybackich, będących siedliskiem lęgowym zimorodka, podczas prowadzenia prac w ich obrębie (dot. prac polegających na utrzymaniu prawidłowej gospodarki rybackiej, konserwacji/remontu, wykonywania i utrzymania urządzeń wodnych w zakresie niezbędnym do wykonania i utrzymania tych urządzeń oraz cieków naturalnych). Nie dotyczy sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu i zdrowiu ludzi oraz bezpieczeństwu mienia (w tym działań w ramach ochrony przeciwpowodziowej).”;

- w działaniu „Poprawa umiejętności rozpoznawania gatunków ptaków wodno-błotnych” w opisie podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działania dodano wyrażenie „we współpracy”.

Projekt zarządzenia zmieniającego na podstawie art. 59 ust. 2 z dnia 23 stycznia 2009 r. o *województwie i administracji rządowej w województwie* (Dz. U. z 2015 r., poz. 525, z późn. zm.) został uzgodniony przez Wojewodę Małopolskiego w dniu 29 września 2016 r.